

Jaarrekening 2013

Adres

*Primulastraat 1
Paramaribo
Suriname*

Telefoon

+597 403783

E-mail

info@miglis.sr

Website

www.miglis.sr

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	3
1. INLEIDING	4
2. ORGANOGRAM MANAGEMENT INSTITUUT GLIS	5
3. VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER HET JAAR 2013	7
4. JAARREKENING 2013	10
4.1 1 Balans per 31 december 2013 in SRD (vóór bestemming van het resultaat).....	10
4.2 Resultaten rekening over 2013 in SRD	11
4.3 Kasstroomoverzicht 2013 (SRD).....	13
4.4 Toelichting op de Balans per 31 december 2013.....	14
4.4.1 Activa	14
4.4.2 Passiva	16
4.5 Toelichting bij de Resultaten rekening over 2013.....	17
4.5.1 Omzet	17
4.5.2 Exploitatiekosten	17
5. OVERIGE GEGEVENS	19
5.1 Voorgestelde bestemming van het resultaat.....	19
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT.....	20

VOORWOORD

Voor u ligt het verslag van de activiteiten en de resultaten van het boekjaar 2013 van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem (MI-GLIS), welk Instituut bij wet van 25 september 2009, SB 2009 no. 149 werd ingesteld.

Het Instituut wordt bestuurd door een driehoofdig Bestuur. Een Raad van Toezicht ziet toe op de werkzaamheden van het Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen het Instituut.

De Raad van Toezicht, voorgezeten door de heer mr. H. Schurman en bestaat tevens uit de leden mevrouw mr. K. Tajib-Ramkimoen, en de heren P. Tjang A Tjoi Lcs, drs. H.C. Pigot en S. Jainath.

Het Bestuur van het MI-GLIS wordt voorgezeten door de Directeur, de heer drs. S. Tjong-Ahin. De overige Bestuursleden zijn de Bewaarder, de heer mr. R. Vreden en de GLIS-landmeter, de heer F. Sanrawi MSc.

1. INLEIDING

Het MI-GLIS is een publiekrechtelijke rechtspersoon die als organisatie zelfstandig haar wettelijk voorgeschreven taken uitvoert. Het doel van het Instituut is de bevordering van de rechtszekerheid ten aanzien van registergoederen, een doelmatige informatievoorziening aan de overheid, de ondersteuning en bevordering van de economische activiteiten, en in het algemeen bevordering van de verdere ontwikkeling van het economisch gebruik van het land.

MI-GLIS verleent binnen deze taakstelling een aantal diensten aan derden. Haar clientèle bestaat, naast de doorsnee burger, voornamelijk uit notarissen, diverse overheidsinstellingen, advocaten, financiële instellingen, landmeters, makelaars en deurwaarders.

De verleende diensten zijn zeer divers maar kunnen worden onderscheiden in vier basisgroepen: de *verrichtingen van de Bewaarder*, de *inning van zegelrechten (VISA)*, de *diensten van de GLIS•landmeter* en *overige onderzoeksdiensten*.

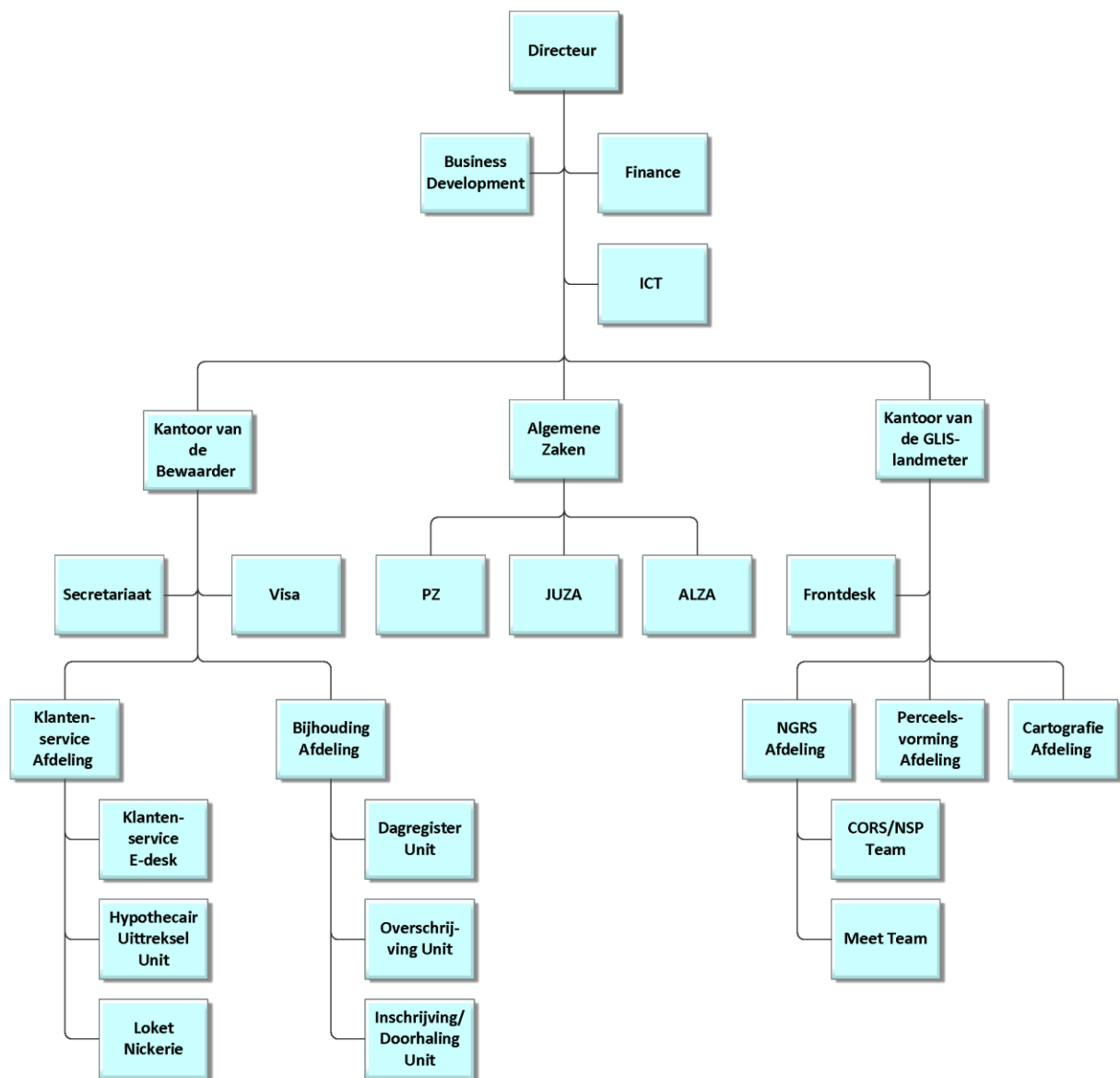
De verrichtingen van de Bewaarder betreffen hoofdzakelijk het bijhouden van de boeken van registergoederen en het verstrekken van informatie hierover aan het publiek.

Ten aanzien van de vergoeding voor levering van Visa diensten heeft MI-GLIS slechts een bewaarfunctie; de geïnde zegelrechten (hoofdstuk 5, artikel 106 van de GLIS-wet) met name bij overschrijving van percelen, worden periodiek afgestort aan het Ministerie van Financiën.

De diensten van de GLIS-landmeter omvatten de samenstelling van kaartmateriaal, het adviseren bij verkavelingen en bij herinrichting van gebieden, het vernummen van percelen, het verrichten van metingen, het in stand houden van het Nationaal Geodetisch Referentiestelsel en het verhuren van meetapparatuur aan landmeters.

Het Instituut heeft in het verslagjaar geen taken uitgevoerd verband houdende met de registratie van schepen en luchtvaartuigen.

2. ORGANOGRAM MANAGEMENT INSTITUUT GLIS

In bovenstaand organogram wordt de verdere ontwikkeling die de organisatie heeft doorgemaakt, weerspiegeld. De structuur geeft een getrouw beeld van de verdeling van taken anno 2014. De organisatorische herinrichting van het Kantoor van de GLIS-landmeter in drie afdelingen, te weten de *NGRS* afdeling, afdeling *Perceelsvorming* en de *Cartografie* afdeling, vond in 2013 plaats. Onder verantwoordelijkheid van afdeling *NGRS* vallen de activiteiten *CORS/NSP* team en het *Meet team*. De *Frontdesk* staf ondersteunt het Kantoor van de GLIS-landmeter.

In het jaar 2014 werd de reorganisatie van het Kantoor van de Bewaarder doorgevoerd. De aanpassingen zijn reeds in bovenstaand organogram meegenomen. Hierbij werden twee afdelingen, namelijk de afdeling *Klantenservice* en de afdeling *Bijhouding*, ingesteld. Bij beide afdelingen werden 3 functies ondergebracht. De afdeling *VISA* ondersteunt het Kantoor van de Bewaarder.

Het Instituut wordt geleid door de Directeur die samen met de Landmeter en de Bewaarder, het Bestuur vormt. De Bewaarder is belast met specifieke juridisch registratieve taken, terwijl de Landmeter belast is met de opbouw en het onderhoud van het geometrisch bestand.

Om de beheertaken, toegeschreven aan de Directeur, overzichtelijk te maken is in 2012 de functie van Algemeen Secretaris geïntroduceerd. Deze functie is geen bestuursfunctie maar heeft wel een belangrijke afgeleide beheersbevoegdheid voor wat betreft de ondersteunende diensten. De functie wordt ingevuld door een jurist die leiding geeft aan de ondersteunende juridische, personele en administratieve diensten. De voor het Instituut meer strategische ondersteunende diensten, namelijk ICT en Finance, vallen onder de directeur en worden geleid door een afdelingshoofd. De afdeling Business Development rapporteert rechtstreeks aan de Directeur. Deze afdeling heeft als doel de toepassing van nieuwe producten op het gebied van GIS te toetsen en eventueel toe te passen binnen de bedrijfsvoering van het MI-GLIS. De afdeling is ook verantwoordelijk voor de continue monitoring en verbetering van bedrijfsprocessen binnen de organisatie.

3. VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER HET JAAR 2013

In 2013 werd de nieuwe minister van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB) benoemd, de vierde minister sinds het aantreden van de nieuwe regering in 2010. Het contact met het Ministerie is in de achterliggende periode afwisselend geweest, variërend van slecht tot matig. Het aantreden van de nieuwe minister in 2013 gaf meer perspectief vanwege de duidelijke signalen van interesse zijdens de nieuwe minister. De dringende zaken waarvoor interventie van het beleid vereist waren, zijn echter ondanks de verbeterde communicatie, niet gerealiseerd. Ook de participatie van de Raad van Toezicht is ontoereikend geweest. Door het uitblijven van een besluit over de bezoldiging van deze Raad, is het functioneren van dit orgaan minimaal geweest. Fundamentele besluiten over de huisvesting en enkele uitvoeringsbesluiten zijn hierdoor achterwege gebleven.

Het bestuur heeft verder gewerkt aan de positionering van het personeel in een verwoede poging om de juiste expertise ook op de juiste positie te krijgen, een uitdaging die heel complex bleek vanwege het tekort aan specifiek gekwalificeerd kader en de uiteenlopende marktwaarde van bepaalde disciplines. Per 31 december 2013 was het personeelsbestand van 66 man, opgebouwd uit 3 Bestuursleden, 16 stafleden, 14 uitgeleende krachten van ROGB, 4 externe krachten op tijdelijke contractbasis en 29 overige personeelsleden.

De personeelskosten in 2013 vertonen een aanmerkelijke stijging. Deze toename is te wijten aan het feit dat de status van een groot deel van de personeelsleden werd veranderd van consultant naar werknemer en een nieuwe salarisreeks in werking trad. Daarbij hoorde ook de toekenning van secundaire voorzieningen. De personeelskosten bedroegen per 31 december 2013 ca. SRD 4,3 miljoen of wel 66 % van de totale exploitatiekosten. De per die datum geldende bezoldigingsreeks is zo dicht mogelijk bij die van de overheid gehouden met de bedoeling om het successievelijk aan te passen naar gelang er duidelijkheid komt in de optimale inkomsten van het Instituut. In de toekomst zal het MI-GLIS haar bezoldigingsreeks blijven aanpassen tot het punt is bereikt waar het instituut in redelijke mate kan concurreren met vergelijkbare bedrijven, rekening houdend met de budgettaire beperkingen. Het MI-GLIS beseft dat de handhaving van complexe systemen van hoog technologische aard, vereist dat die in stand worden gehouden door werknemers die goed opgeleid en gemotiveerd zijn. Helaas moet rekening gehouden worden met de realiteit waarbij talent met gemak wordt afgekocht door bedrijven die betere voorzieningen verschaffen.

De efficiëntie van de dienstverlening is verbeterd wat te meten is aan de kortere wachttijden en de merkbare appreciatie van klanten. Het MI-GLIS maakte o.m. een aanvang met sms-communicatie met klanten en realiseerde een aanmerkelijke verkorting van wachttijden voor de aanmaak van uittreksels. Daarnaast is ook het formaat/de layout van uittreksels aanmerkelijk verbeterd door de introductie van de digitale uittreksels. De gebrekkige accommodatie legt echter een zware druk op de klanten service. Zowel voor de klant als voor MI-GLIS medewerkers is de beperkte ruimte een onaangename uitdaging. Voor wat betreft de registratie van aktes is middels de inzet van externe krachten een inhaalslag gerealiseerd waardoor de achterstand in de aanmaak van transportaktes is ingelopen. De verwerkingssnelheid bij de registratie van verkoopaktes is aanmerkelijk teruggebracht naar een maand.

De internationale relaties zijn in 2013 verder versterkt. Met de vertegenwoordiger van ESRI (Environmental Systems Research Institute) in Suriname is een productieve dialoog opgezet om inzicht te krijgen in het particuliere deel van de markt van geodata in Suriname. Hoogtepunt van deze samenwerking is de ondertekening van de Enterprise License Agreement met ESRI waarbij ARCGIS software wordt geleverd tegen een gunstige prijs, terwijl technische assistentie en training ook onderdeel vormen van de nieuwe samenwerking. De samenwerking is aangegaan voor een periode van drie jaar. Binnen deze periode zal binnen het Instituut gewerkt worden aan het verder rationaliseren van het gebruik van deze relatief dure software.

Met Kadaster International is een verlenging van de in 2012 geïnitieerde overeenkomst gerealiseerd. Deze overeenkomst garandeert dat Kadaster International, het MI-GLIS op aanvraag van adviezen kan voorzien. In dat kader zijn twee missies uitgevoerd door deskundigen van Kadaster International naar Suriname: de eerste m.b.t. het algemeen management van het instituut en de tweede m.b.t. de inrichting van onze ICT infrastructuur. Ook heeft een oriëntatie bezoek van de directeur plaatsgevonden aan Kadaster International in Nederland.

Door enkele personeelsleden van het MI-GLIS is een oriëntatie bezoek gebracht aan Kadaster van St. Maarten waar kennis is gemaakt met het gebruik van een geautomatiseerde registers. Deze oriëntatie is zeer verrijkend geweest voor de MI-GLIS medewerkers en versterkte het vertrouwen in geautomatiseerde systemen. Tegenover dit bezoek stond een bezoek van Kadaster medewerkers aan het MI-GLIS.

De financiële positie van het MI-GLIS in 2013 is zeer goed te noemen. Met een totale omzet van SRD 51,4 miljoen werd in boekjaar 2013 een stijging van ca. 10% ten opzichte van 2012 gerealiseerd. In 2013 heeft het MI-GLIS een nettoresultaat geboekt van SRD 4,2 miljoen. Dit is 8% minder dan het resultaat in 2012, voornamelijk vanwege de toename van personeels- en ICT kosten. Aan het Ministerie van Financiën is een bedrag van SRD 40,4 miljoen overgedragen uit hoofde van geïnde zegelrechten. Dit bedrag is 11% hoger dan 2012. Naast deze meevallers moeten enkele kanttekeningen geplaatst worden. Allereerst is het patroon van uitgaven nog geen norm voor de gemiddelde uitgaven van het instituut vanwege het feit dat het personeelsbestand nog niet geoptimaliseerd is en enkele voorzieningen die onvermijdelijk zijn voor de bedrijfsvoering, nog niet zijn geïnstitutionaliseerd. Zo ontbreekt er nog een fonds voor juridische claims volgend uit rechtszaken tegen het MI-GLIS. Daarnaast is geen formele voorziening getroffen voor de bouw van het MI-GLIS kantoor terwijl ook nog geen vervangingsinvesteringen hebben plaatsgevonden uit hoofde van de vervanging van de computer- en meetapparatuur die geërfd zijn van het voorbereidingsproject GLIS.

Directeur MI-GLIS
drs. Silvano Tjong-Ahin

Op 4 november 2013 werd de eerste Landmetersconferentie gehouden door het MI-GLIS.

Tijdens een informatief diner werden de landmeters in een ongedwongen sfeer op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen binnen het Instituut.

Bij die gelegenheid werden ook de concept Landmetersinstructies aan de landmeters aangeboden.

4. JAARREKENING 2013

Bij het opmaken van de Jaarrekening 2013 konden vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar worden geprojecteerd. Ondanks het feit dat de implementatie van het boekhoudsysteem voor wat betreft de omzet/debiteuren(kas) boeking pas in de loop van 2012 met gebruikmaking van QuickBooks plaatsvond, is over het voorgaande boekjaar in de meeste gevallen toch cijfermatige data beschikbaar om vergelijking mogelijk te maken.

4.1 Balans per 31 december 2013 in SRD (vóór bestemming van het resultaat)

ACTIVA	31-dec-2013	31-dec-2012	toe-/afname
Vaste Activa			
Materiële Activa	1.358.072	1.288.186	5%
Immateriële Activa	62.433	18.254	242%
Vlottende Activa			
Debiteuren	461.502	207.099	123%
Liquide Middelen	26.242.644	28.420.050	-8%
Vooruitbetaalde Kosten	703.634	-	-
Overige Activa	17.085	17.689	-3%
TOTAAL ACTIVA	28.845.370	29.951.278	-4%
PASSIVA	31-dec-2013	31-dec-2012	toe-/afname
Eigen Vermogen	23.299.023	19.125.785	22%
Voorzieningen	547.157	1.218.610	-55%
Korte termijn verplichtingen aan de Overheid	4.866.258	9.460.467	-49%
Overige vlottende passiva	132.932	146.416	-9%
TOTAAL PASSIVA	28.845.370	29.951.278	-4%

4.2 Resultaten rekening over 2013 in SRD

In onderstaand overzicht worden de bedrijfsresultaten 2013 weergegeven.

	2013	2012	toe-/afname
Omzet Visa	40.405.791	36.059.309	12%
• Zegelrechten	36.852.767	13.846.955	
• Kale grond	1.379.264	595.128	
• Hypotheek geldlening	1.652.200	614.084	
• Procesverbaal	324.564	369.998	
• Ruiling	43.093	22.921	
• Boete	30.760	10.595	
• Opstalrecht	123.130	4.524	
• Overige omzetten	13	76	
• Omzet 1e halfjaar 2012		20.595.028	
Omzet Verrichtingen Bewaarder	10.872.708	10.450.653	4%
• Borderellen	10.551.157	5.448.431	
• Hypothecaire uittreksels	254.304	21.329	
• Overigen (formulieren, verklaringen, kopieën)	67.247	71.950	
• Omzet 1e halfjaar 2012		4.908.943	
Omzet Geo-afdeling	74.401	31.942	133%
• Geodetische Producten	33.122	21.416	
• Geodetische Diensten	41.279	10.526	
Overige Omzetten	394	4.559	-91%
Totaal Omzetten	51.353.294	46.546.463	10%

Resultaten rekening over 2013 -vervolg-

	2013	2012	toe-/afname
Exploitatiekosten	6.463.897	3.848.343	68%
• Personeelskosten	4.269.930	2.387.693	79%
• Huisvestingskosten	650.889	511.583	
• Transportkosten	46.994	42.069	
• ICT-kosten	345.528	178.777	93%
• Kantoorkosten	134.676	172.531	
• Trainingskosten	60.286	35.265	
• Professional Fees	692.000	334.289	
• Representatie	142.004	101.114	
• Reis- en verblijfskosten	75.151	71.780	
• Overige kosten	46.439	13.242	
Dotatie Voorzieningen	244.407	1.544.805	-84%
Vrijval Voorziening Debiteuren en overige	-167.664	-	
Afschrijvingen	405.586	173.297	134%
Totaal kosten	6.946.226	5.566.445	25%
Bedrijfsresultaat	44.407.068	40.980.018	8%
Overige baten/lasten	163.144	61.076	167%
Netto-resultaat	44.570.212	41.041.094	9%
Afgedragen en nog af te dragen Visa gelden	-40.405.791	-36.059.309	
Netto resultaat na afdrachten	4.164.421	4.981.785	-16%

4.3 Kasstroomoverzicht 2013 (SRD)

	2013	2012
Netto-resultaat	4.164.421	4.981.785
Aanpassingen voor:	-403.977	1.718.102
Afschrijvingen	405.586	173.297
Mutaties in Voorzieningen	-817.190	1.544.805
Mutaties in Eigen Vermogen	7.627	-
Mutaties in Werkkapitaal:	-5.417.903	8.671.530
Vooruitbetaalde kosten	-703.634	-
Vorderingen	-253.214	-387.779
Korte termijn verplichting aan de overheid	-4.594.209	9.059.309
In te houden voorschot salarissen	900	-
Schulden i.v.m. Personeel	132.254	-
Netto cash uit bedrijfsactiviteiten	-1.657.459	15.371.417
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-519.947	-1.496.525
Investeringen (in)materiële vaste activa	-519.650	-1.479.736
Termijndeposito Company Creditcard	-297	-16.789
Kasstroom uit Financieringsactiviteiten	-	401.158
Financiering (Min. Fin.)	-	401.158
Saldo kasstroom	-2.177.406	14.276.050
Saldo liquide middelen begin boekjaar	28.420.050	14.144.000
Saldo geldmiddelen eind boekjaar	26.242.644	28.420.050

4.4 Toelichting op de Balans per 31 december 2013

4.4.1 Activa

Waarderingsgrondslag Activa

Vaste activa worden op de balans tegen boekwaarde opgenomen; de aanschaffingswaarde minus de (geaccumuleerde) afschrijvingen. Afschrijving vindt jaarlijks lineair plaats. Op activa aangeschaft in de tweede helft van het boekjaar wordt niet afgeschreven ten laste van de resultaten van datzelfde jaar. Op vaste activa, aangekocht en in gebruik genomen gedurende de eerste zes maanden van het jaar, wordt afgeschreven naar rato van één jaar gebruik.

Bij de toelichting op de resultatenrekening wordt nadere uitleg gegeven over het door het bedrijf gehanteerde model voor afschrijvingen.

Vaste Activa

Deze post is verdeeld in de *Materiële Activa* en de *Immateriële Activa*.

De Materiële Activa betreffen de Verbouwingen, Bedrijfsvoertuigen, ICT Hardware en overige inventaris. Onder de verbouwingen zijn opgenomen de kosten voor het verbouwen van de begane grond, eerste en tweede etage voor het bouwen en bouwkundig inrichten van met name de kassarimte en de servicebalie. De verbouwingen zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met afschrijvingen, bepaald op basis van de looptijd van de verwachte huurperiode van het pand waarin het MI-GLIS gehuisvest is.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

	Levensduur in jaren	Afschrijvings- percentages
Verbouwingen	5	20,0%
Bedrijfsvoertuigen	3 - 6	16,7% - 33,3%
ICT Hardware	3 - 5	14,3% - 20,0%
Overige Inventaris	2 - 10	10,0% - 50,0%

Immateriële activa

De *immateriële activa* omvatten de aangekochte Software & Licenties met een aanschafwaarde in 2013 van SRD 55.062. Met een boekwaarde per einde vorig boekjaar van SRD 18.254 en een afboeking gedurende het verslagjaar van SRD 10.883 vanwege afschrijvingen resteert een boekwaarde van SRD 62.433.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met afschrijvingen, bepaald op basis van de looptijd van de licentie.

Vlottende activa

De post vlottende activa is samengesteld uit *Debiteuren*, *Liquide middelen* inclusief het saldo van de rekening Kruisposten Kas-Bank, *Vooruitbetaalde kosten* en *Overige activa*.

Debiteuren

Op de balans is de post debiteuren voor de nominale waarde opgenomen.

De post *Debiteuren* omvat het nog te ontvangen tegoed voor geleverde diensten aan notarissen.

De balansnotering *Debiteuren* per 31 december 2013 van SRD 461.502 wordt grotendeels als inbaar beoordeeld mede vanwege de afloopcijfers uit 2014 en 2015, waarbij SRD 306.397 daadwerkelijk is ingelost. Hierin zit een bedrag van SRD 208.622 begrepen, waarbij sprake is van een oninbare cheque. De vergoeding hiervan heeft in 2014 plaatsgevonden.

Het uitstaand debiteurensaldo per 31 december 2013 kan, in relatie tot de totale omzet van het jaar, met een percentage van 0,9 % als zeer acceptabel worden getypeerd. Alhoewel dit een stijging laat zien ten opzichte van eindejaar 2012, kan worden aangegeven dat nu reeds bekend is dat bijna 70% daadwerkelijk geïnd kon worden, hoewel met een lange uitloopternijn. Om die reden wordt voorgesteld de in 2012 gepleegde voorziening debiteuren van SRD 23.011 aan te houden en eventueel pas in boekjaar 2014 te laten vrijvallen.

De in 2012 aangevangen screening van vorderingen op juistheid en volledigheid werd in 2013 vervolgd. De in 2013 op gang gekomen communicatie met notarissen betrof de uitstaande saldi en in voorkomende gevallen de retourcheques.

Liquide middelen

Het saldo van de post liquide middelen bestaat uit contanten en cheques (SRD 1.091.644) en banksaldi (SRD 25.151.000) in totaal SRD 26.242.644 op bankrekeningen onder beheer van het Management Instituut GLIS. Tegoeden in Amerikaanse dollar zijn in Surinaamse dollar gewaardeerd tegen een omrekeningskoers van SRD 3,35, terwijl voor de omrekening van Euro tegoeden een omrekeningskoers van SRD 4,594 is gehanteerd.

Het saldo van de liquide middelen is per jaareinde 2013 gedaald met SRD 2.177.406 (ca. 7,5%) ten opzichte van jaareinde 2012. Dit kan verklaard worden door de totale afdrachten aan het Ministerie van Financiën (SRD 45 miljoen) gedurende het verslagjaar, te stellen tegenover de VISA omzetten gerealiseerd gedurende 2013 (ca. SRD 40,4 miljoen): gedurende verslagjaar werd namelijk de post 'Nog af te dragen Zegelrechten 2012' deels ingelopen.

Vooruitbetaalde Kosten

Onder deze post is in totaal een bedrag van SRD 703.634 opgenomen. Hiervan is een bedrag van SRD 163.667 opgenomen dat als aanbetaling voor een back-up generator is voldaan in 2013. Omdat de fysieke overdracht van genoemde generator in het volgende boekjaar plaats zal vinden is dit bedrag als vooruitbetaalde kost op de balans opgenomen. In boekjaar 2014 is dit wederom als deelbetaling voor een investering verantwoord in de boekhouding.

De overige vooruitbetaalde kosten betreffen Software licenties, diverse verzekeringen en abonnementen.

Overige Activa

Onder *Overige Activa* is de gevestigde Termijndeposito ten bedrage van vijfduizend Amerikaanse dollar in verband met de company creditcard opgenomen.

4.4.2 Passiva

Eigen Vermogen

Het Eigen Vermogen (in SRD) is opgebouwd uit:

	31-dec-2013	31-dec-2012
Egalisatie Reserve	14.152.817	14.144.000
Resultaat 2012	4.981.785	4.981.785
Resultaat 2013	4.164.421	
Totaal	23.299.023	19.125.785

De post *Egalisatie Reserve* wordt opgebouwd uit de bedrijfsresultaten van boekjaar 2011 en een positief boekingsverschil van SRD 8.817. Vooruitlopend op het definitief vaststellen van de bijdrage van het Management Instituut GLIS aan de resultaten van het boekjaar 2011, worden deze middelen als Egalisatie Reserve opgenomen.

Voorzieningen

Voorgesteld wordt een totaal bedrag van SRD 244.407 aan te merken als voorziening ten laste van de bedrijfsresultaten 2013.

In januari 2014 werd het *Directiebesluit regelende voorzieningen ten behoeve van het Bestuur van het Management Instituut GLIS* verder uitgevoerd. In verband hiermee zijn de werkelijke (bruto) afrekeningen voor het boekjaar 2013 voor een totaal bedrag van SRD 73.163 geboekt als voorziening ten laste van het boekjaar 2013. Het gaat in deze om salarissen, diverse toelagen en de pensioenbijdrage vanwege de werkgever.

Vooruitlopend op de goedkeuring is reeds een bedrag van SRD 405.586 als afschrijving bedrijfsmiddelen en immateriële activa ten laste van de bedrijfsresultaten boekjaar 2013 gebracht.

Korte termijn verplichtingen aan de Overheid

De post Korte termijn verplichtingen aan de Overheid (SRD 4.866.258) bestaat uit het saldo van de jaarontvangsten zegelrechten 2013 (SRD 40.405.791) en de nog af te dragen zegelrechten 2012 (SRD 9.059.309), minus de afdrachten aan het Ministerie van Financiën (SRD 45.000.000), gedaan in 2013. Een bedrag van SRD 401.158 vormt tevens onderdeel van de korte termijn verplichtingen aan de Overheid. Deze dotatie werd in de eerste helft van 2012 door het Ministerie van RGB gedaan. De storting is geëffectueerd op een bankrekening van het MI-GLIS en diende om de aanloopkosten van het Instituut, met name voor wat betreft de vergoeding van personeelsleden, eventueel te kunnen opvangen. Deze middelen hoefden nog niet te worden aangewend.

Overige vlottende passiva

Onder de balanspost overige *Vlottende passiva* is het saldo van de rekening *Schulden i.v.m. personeel* opgenomen ad SRD 132.932. Het betreft de ingehouden, nog af te dragen AOV premie (SRD 13.147), Loonbelasting (SRD 84.535) en Pensioenpremie (SRD 18.495) over de kalendermaand december 2013, alsook de ingehouden pensioenpremie van vier functionarissen die onder een alternatieve pensioenregeling zullen vallen.

4.5 Toelichting bij de Resultaten rekening over 2013

4.5.1 Omzet

De omzetten worden gerealiseerd in het jaar van het ontvangen (registreren) van de stukken van notarissen respectievelijk de burger. Over 2013 is een bruto bedrijfsresultaat gerealiseerd van SRD 51.353.294 (2012 SRD 46.546.463), waarvan ca. 79% (2012: ruim 77%) door de levering van diensten vallende onder de categorie Visa. Binnen deze categorie werd ca. 91% (2012: 90%) gerealiseerd middels de inning van Zegelrechten.

Binnen de categorie Vergoedingen van de bewaarder worden de meeste inkomsten gegenereerd onder het item 'Borderellen' bij het vestigen van hypotheek. Het ging om een bedrag van SRD 10.5 mln. in het jaar 2013, becijferd als bijna 21% van de bedrijfsomzetten. Vanwege het ontbreken van vergelijkende detailcijfers van de omzet over de eerste helft van 2012 is het niet helemaal mogelijk een vergelijking op diensten-niveau met boekjaar 2012 te maken.

De jaaronzetten zijn gerealiseerd door verschillende producten en diensten. Hierna worden van de producten met de hoogste omzetbijdrage, de realisaties in hoeveelheden en in financiële termen (omzet, gemiddelde verkoopprijs) weergegeven.

Het tarief van Hypothecaire uittreksels is in 2013 verhoogd van SRD 2,50 naar een realistischer prijsniveau en bedroeg per april 2013, SRD 5,00. Tegelijkertijd werd een nieuwe dienst geïntroduceerd ten behoeve van notarissen, de zogenaamde *Express Service* waarbij uittreksels binnen een dag worden opgeleverd maar waarvoor, afhankelijk van het aantal aantekeningen, een bedrag van SRD 10,00 of SRD 20,00 moet worden afgerekend.

4.5.2 Exploitatiekosten

Exploitatiekosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De exploitatiekosten beliepen in 2013 circa SRD 6,5 mln. (2012: ca. SRD 3,8), ca. 12,6% van de totale bedrijfsomzetten (2012, ea. 8,3%). In absolute termen gemeten zijn de exploitatiekosten gestegen met SRD 2.615.554 (ca. 68%). Een verklaring kan grotendeels gevonden worden bij de toegenomen personeelskosten vanwege de feitelijke uitbetaling van salarissen en toelagen aan de Bestuursleden van het MI-GLIS.

Personeelskosten

Zoals verwacht betreft de grootste kostenpost binnen de exploitatie-uitgaven de categorie *Personeelskosten* voor een bedrag van SRD 4.269.930, welke in het jaar onder verslag 66% (2012: 62%, SRD 2.387.693) van de exploitatiekosten bedroeg.

Huisvestingskosten

De kosten voor huisvesting zijn in vergelijking met het voorgaande jaar toegenomen met ca. 27%.

De grootste bijdrage in de huisvestingskosten wordt geleverd door huurpenningen. Vrijwel hetzelfde beeld kon worden vastgesteld in het voorgaande boekjaar. Daarnaast is ook een stijging te zien in de kosten voor beveiliging van het gebouw.

Transportkosten

Deze omvatten de gebruikelijke kosten voor het in bedrijf houden van onze voertuigen.

ICT kosten

Onder deze post zijn de (kortlopende) licenties dominant (93 % van de ICT kosten). De ICT kosten zijn in 2013 verdubbeld t.o.v. 2012, met name vanwege de aankoop van de ESRI software met een geldigheidstermijn van een jaar.

Kantoorkosten

Deze kosten beslaan SRD 134.676 en worden voor het grootste deel (68%) veroorzaakt door de aanschaf van kantoorbenodigdheden.

Dotatie Voorzieningen 2013

Voor het boekjaar 2013 zijn voorzieningen voor bedrag van SRD 244.407 opgebracht voor Debiteuren, Emolumenten Directie MI-GLIS en Nog te betalen posten 2013.

Van de in het vorige boekjaar gepleegde voorzieningen kon een bedrag van SRD 167.664 vrijvallen.

Afschrijving bedrijfsmiddelen

Afschrijving vindt jaarlijks lineair plaats. Op de balans worden de bedrijfsmiddelen tegen de boekwaarde opgenomen.

5. OVERIGE GEGEVENS

5.1 Voorgestelde bestemming van het resultaat

De reguliere omzetten worden gevormd door de omzetten onder de categorieën 'Verrichtingen Bewaarder', 'Geodetische Producten' en een post 'Overige Omzetten'.

De toevoeging van (een deel van) de netto bedrijfsresultaten aan de Algemene Reserves geschiedt bij vaststelling van de winstbestemming.

Met inachtneming van artikel 36 van de GLIS-wet stelt het Bestuur voor om het totale netto resultaat van **SRD 4.164.421** als hierna te bestemmen:

Bestemmen als Reserve 'Vervanging Transportmiddelen, Computers en toebehoren en de noodzakelijke licenties', in verband met de noodzakelijk uit te voeren vervanging in 2014 van de reeds afgeschreven bedrijfsvoertuigen, computers en randapparatuur en licenties.

Met inachtneming van artikel 114 van de GLIS-wet is het Instituut aansprakelijk voor vergissingen in ruime zin gepleegd door medewerkers bij het houden van de registers en de percelenadministratie, het geometrisch bestand en de registratie van schepen en luchtvaartuigen. Conform artikel 133 van deze wet berust de aansprakelijkheid na ommekomst van 5 jaren na inwerkingtreding van deze wet bij het Instituut. Het Bestuur stelt voor de opgebouwde tegoeden van voorgaande jaren te reserveren voor eventuele toekomstige claims in dit verband. De reeds in 2014 betaalde rechtskosten zijn als voorziening 2013 opgenomen.

In de planning ligt bovendien de bouw van een eigen bedrijfslocatie. Ultimo 2014, begin boekjaar 2015 kan met meer concretisering worden aangegeven dat de daadwerkelijke bouw in 2015 zal kunnen aanvangen.

Vaststelling jaarrekening 2012

Per eind 2013 is de jaarrekening 2012 nog niet vastgesteld.

Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem (MI-GLIS)

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem (MI-GLIS) te Paramaribo, zoals opgenomen op de pagina's 9 tot en met 17, gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013, de resultaten rekening en het kasstroomoverzicht over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van het instituut is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met internationaal aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het instituut. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van het instituut gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem (MI-GLIS) per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Paramaribo, 27 mei 2015

ACB Accountants N.V.

drs. Romeo K. Burgos RA
Directeur